

Del 2 Året og klokka

digital klokke	klokke som viser tiden med tall, ikke visere, 19
døgn	1 dag og 1 natt, 24 timer, 12
gi sparken	å si opp, å si at noen mister jobben, 11
helg	uke-slutt, weekend, 3
hellig-dag	i Norge: kristne religiøse dager. Hellig-dagene er nyttårs-dag, skjær-torsdag, lang-fredag, 1. og 2. påske-dag, 1. og 2. pinse-dag, 1. og 2. jule-dag, Kristi Himmel-farts-dag og alle søndager, 3
kalender	oversikt over året, 5
kvarter	her: det samme som 15 minutter, $\frac{1}{4}$ av en time, 15
nasjonal-dag	fest-dag for et land, 3
nedbør	regn eller snø, 10
nøyaktig	her: når vi må vite akkurat hvor mye tid som har gått, for eksempel i konkurranser, 13
presis	her: i tide, akkurat riktig tid, ikke for sent, 11

Del 6 Personlig økonomi

aksje	en del vi eier i et aksje-selskap, 25
aksje-fond	mange forskjellige aksjer, 25
alders-pensjon	penger vi får når vi er eldre enn pensjons- alderen. Vanlig pensjons-alder i Norge er 67 år. 11
arbeids-giver avdrag	den vi jobber for, og som betaler lønna vår, 13 litt av lånet, det vi betaler ned på selve lånet, 28
bagasje	det vi har med oss når vi reiser, 19
bank-kort	et kort vi kan ta ut penger og handle med, 23
barne-trygd	penger vi får når vi forsørger barn under 18 år, 13
begrensning	når forsikringen ikke gjelder, 19
betale kontant	når vi betaler regningen med penger som vi går i banken med, 6
betalings-anmerkning	her: at vi blir satt på en liste over dårlige betalere, 8
betalings-evne	om vi har nok penger til å betale for nye ting, 8
betalings-frist	siste dato vi kan betale en regning uten å betale ekstra, 4
betalings-oppfordring	brev fra et inkasso-selskap om at nå må vi betale, 10
betalings-påminnelse	en regning med beskjed om at vi har glemt å betale, 10
bo-støtte	penger til bo-utgifter som vi kan få fra kommunen hvis vi har veldig liten inntekt, 13
brenne	å ta fyr, brann, 18
dekke	her: forsikrings-selskapet betaler penger for noe som er borte eller ødelagt, 15
effektiv rente	alle ekstra penger vi må betale til banken, både renter og gebyrer, 28
egen-andel	penger vi må betale selv når det har skjedd noe. Forsikrings-selskapet betaler resten. 15
ekkel	ikke hyggelig, 16
ene-bolig	hus, villa, 18
Europeisk helse-trygd-kort	et kort vi må ha med når vi reiser i EØS-land, 19

EØS	et økonomisk samarbeid mellom mange land i Europa, 19
fag-forening	alle som jobber kan være med i en fag-forening. Fag-foreningen skal støtte de som arbeider. 20
fast lønn	vi får like mye penger hver måned, 13
ferie-penger	penger vi får når vi har ferie fra jobben vår. I Norge er det vanlig å ha 4 eller 5 uker ferie i året. 13
forsikring	en avtale hvor vi betaler for å sikre oss, slik at vi kan få tilbake penger hvis noe skjer, 15
forsikrings-selskap	et selskap vi forsikrer noe i, så vi kan få penger til å kjøpe nytt eller reparere hvis det blir stjålet eller blir ødelagt, 15
forsikrings-vilkår	bestemmelser om pris, når vi får igjen penger, hvor stor egen-andel vi skal betale ved skade og så videre, 19
fotograferer	å ta bilde av noe, å bruke kamera, 15
fremmed	ukjent, noen vi ikke vet hvem er, 16
fri-kort	skatte-kort for de som tjener lite penger, og som derfor ikke må betale skatt, 13
gebyr	her: penger vi betaler til banken for den jobben den gjør, 6
giro	flytting av penger fra en bank-konto til en annen bank-konto, 6
gjeld	noe vi skylder og skal betale tilbake, 28
hel-års	noe som gjelder for hele året, 19
hemmelig	her: noe bare du vet, 23
hende	å skje, 8
huske	å ikke glemme, å vite, 15
i tide	før det er for sent, 10
inkasso-varsel	en skriftlig beskjed om at vi må betale en regning nå for å unngå større utgifter, 8
innbo	det vi eier i en leilighet eller et hus, f.eks. kjøle-skap, møbler og klær, 18
innbrudd	her: noen går inn i leiligheten uten lov, 15
innskudd	penger vi setter inn i banken, 25
inntekt	penger vi får, 1

KID-nummer kode	tall som viser hvem som betaler regningen, 6 her: et tall vi må bruke for å ta ut penger med bank-kortet, 23
kontanter	penger, 15
kontant-støtte	penger vi får når vi har små barn, fra 1 til 3 år, som ikke går i barne-hage, 13
konto-nummer	alle bank-kontoer har et eget nummer med 11 tall, 4
kringkastings-avgift	alle som har TV må betale penger til staten, TV-lisens, 5
lege-erklæring	her: skriftlig beskjed fra lege om at vi er syke, 19
liknings-kontor	offentlig kontor som har med skatt å gjøre, 13
livs-forsikring	forsikring ved sykdom, ulykker eller død, 18
lønn	penger vi får for å jobbe, 11
lønns-konto	konto som lønn og andre inntekter settes inn på, heter også bruks-konto, 23
mottaker	den som skal ha pengene, 4
nett-bank	når vi bruker Internett som bank, 6
offentlig opplysning	noe som har med stat og kommune å gjøre, 13
ordne	informasjon, 6
over-forsikre	å rydde opp i, 15
	å ha flere forsikringer for det samme. Det er unødvendig. 18
pensjons-poeng	mange pensjons-poeng gjør at vi får høyere pensjon, 11
purre-gebyr	ekstra penger som vi må betale hvis vi betaler for sent, 4
påføre skade	å være skyld i at noen eller noe blir skadet, 18
register	her: liste over noe, 8
regning	papir som viser hva vi må betale, 4
rente	her: penger vi får fra banken når vi har penger i banken, eller som vi må betale hvis vi har lån, 23
reparere	å ordne, å få i stand, 15

selv-stendig nærings-drivende	er sjef for seg selv, for eksempel har en butikk, 13
sikkerhet	her: garanti som banken har i forbindelse med et lån, for eksempel at den eier en del av boligen, 28
skade-forsikring skade-skjema	forsikring for ting, for eksempel innbo, 18 papir vi må fylle ut for eksempel når noe er stjålet eller skadet for å få penger fra forsikrings-selskapet, 15
skatt	penger vi betaler av lønna vår til staten og kommunen, 13
skatte-kort	et skjema som sier hvor mye skatt vi skal betale, 13
skylde	her: å ha gjeld, 8
slitsomt	tar mye krefter, gjør at vi blir slitne, 11
smykke	for eksempel arm-bånd, ring, hals-kjede, 15
spare	her: å samle på penger vi ikke trenger akkurat nå, 23
spare-konto	konto hvor vi setter inn penger vi skal spare, heter også høy-rente-konto, 23
spare-tilbud	de betingelsene banken har, 25
stjele, stjeler, stjal, har stjålet	å ta noe uten lov, 15
straff	her: betale bot, kanskje komme i fengsel, 13
taste	her: trykke på knappene på telefonen, 6
tilleggs-avgift	her: det samme som purre-gebyr, 5
time-lønn	vi får betalt for de timene vi jobber, 1
trekke	her: når banken tar ut penger fra en bank-konto, 6
tyv	en person som tar ting fra andre, 15
uføre-trygd	penger vi får når vi er så syke at vi ikke kan jobbe lenger, 11
ulykke	her: skade, (stort) uhell, 19
under-skrive	når vi skriver navnet vårt på et brev eller en regning, 6
utbetalt lønn	den delen av lønna vi kan bruke, 13
utgift	penger vi må betale, 1
uttak	penger vi tar ut av banken, 25
variere	å være forskjellig, ulik, 13
verdi	her: noe som koster mye penger, 13
være avhengig av	å trenge noe, 19